

EKUAD JETPR

Eğitim Kuram ve Uygulama Araştırmaları Dergisi

Cilt 2 (2016) Sayı 2 12-19

Kişisel Anlam Profili: Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması⁵

Ahmet AKIN⁶, Betül DÜŞÜNCELİ⁷, Tuğba ÇOLAK⁸

Öz

Frankl'a göre, anlam arayışı temel insan güdüsüdür ve birey yaşamda anlam bulduğu ölçüde hayata tutunur. Anlam kavramı insandan insana değişen, an'a özgü bir olgudur. Bu bağlamda bireyin yaşamında anlam kaynaklarının farkında olması anlamlı bir yaşam için gereklidir. Bireye özgü anlam kaynaklarını tespit etmek amacıyla geliştirilen ölçme araçları bulunmaktadır. Bunlardan biri Wong (1998) tarafından geliştirilen Kişisel Anlam Profildir. Çalışmanın amacı Kişisel Anlam Profili Türkçe formunun faktör yapısını incelemektir. Araştırmanın örneklemini 304 üniversite öğrencisi oluşturmaktadır. Doğrulayıcı faktör analizi sonucunda 57 madde, yedi faktörden (başarı, ilişki, din, kendini-aşma, kendini-kabul, yakınlık, adil muamele/algılanan adalet) oluşan ölçekten elde edilen uyum indekslerinin kabul edilebilir ($\chi^2=3170.41$, $sd=1518$, $p=.00$, $\chi^2/ sd=2.08$, $RMSEA=.060$, $NFI=.87$, $NNFI=.92$, $CFI=.93$, $IFI=.93$, $SRMR=.07$) olduğu görülmüştür. Kişisel Anlam Profili Türkçe formunun faktör yükleri .30 ile .69 arasındadır. Ölçekten elde edilen Cronbach alfa katsayısı .93'dür. Ölçekteki maddelerin ayırt ediciliği, madde analizi ve % 27'lik alt-üst grup karşılaştırmaları ile incelenmiştir. Sonuçlar dikkate alındığında Kişisel Anlam Profili Türkçe formunun geçerli ve güvenilir bir ölçme aracı olduğu söylenebilir.

Anahtar Kelimeler

Kişisel Anlam Profili
Doğrulayıcı Faktör Analizi
Geçerlik
Güvenirlik

Makale Hakkında

Gönderim Tarihi: 12.11.2015
Kabul Tarihi: 10.01.2016
E-Yayın Tarihi: 01.04.2016

Personal Meaning Profile: Validity and Reliability Study

Abstract

According to Frankl, the basic motive of human is to search for meaning. If a person finds meaning in life, he/she hold on life. Meaning as a concept changes day by day and it is special for the moment. In this context being aware of meaning sources in the person life is essential for meaningful life. There are instruments which developed in order to determine meaning source special fort hem person. One of these instruments is Personal Meaning Profile which was developed by Wong (1998). The aim of this study is to examine factor structure of the Turkish version of the Personal Meaning Profile. The sample of this study consisted of 304 university students. The results of confirmatory factor analysis showed that the 57

Keywords

Personal Meaning Profile,
Confirmatory Factor Analysis,
Validity
Reliability

ArticleInfo

Received: 11/12/2015
Accepted:01/10/2016
Online Published: 04/01/2016

⁵ Bu çalışma 17-21 Haziran 2012 yılında Uluslar arası Disiplinler arası Sosyal Araştırmalar Konferansı, Bursa'da poster bildirisi olarak sunulmuştur.

⁶ Sakarya Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, aakin@sakarya.edu.tr

⁷ Sakarya Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, bbayraktar@sakarya.edu.tr

⁸ Düzce Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, tugbacolak@duzce.edu.tr

items, seven factors (achievement, relationship, religion, self-transcendence, self-acceptance, intimacy, fair treatment/perceived justice) scale has acceptable fit ($\chi^2=3170.41$, $df=1518$, $p=.00$, $\chi^2/df=2.08$, $RMSEA=.060$, $NFI=.87$, $NNFI=.92$, $CFI=.93$, $IFI=.93$, $SRMR=.07$). factor loadings of Turkish version of Personal Meaning Profile is rank between .30 and .69. Cronbach Alpha coefficient of the scale is .93. item discrimination analysis of items in the scale was examined by item analysis and 27% sub and top group comparison method. According to findings it can be said that Turkish version of the Personal Meaning Profile is a valid and reliable measurement.

Giriş

Anlam arayışı, insan olmanın doğasına yerleşmiş, bireyin kim olduğuna ilişkin bilgi veren zeka, yaratıcılık, meraklılık gibi özellikleri kapsayan, bireyin yaptıkları ve düşündüklerine bağlı bir olgudur (Wong, 1997). Yaşamın anlamı her birey, her gün ve her saat için farklılık gösterir ancak hiçbir zaman yok olmamaktadır. Birey bir iş/eser yaparak, insanlarla etkileşime girerek, acıya karşı bir tavır geliştirerek olmak üzere üç farklı yoldan yaşamında anlam bulabilir (Frankl, 2009; Frankl, 1967). Bu farklılaşma yaşamda bireylerin genel bir anlamdan ziyade, an'a özgü olan anlamı bulmayı amaçlayarak, nihai anlam gibi soyut bir anlam arayışına girmemesinin önemine dikkat çeker. Evrensel bir yaşam anlamından bahsedilememesi, bireyin "yaşamda anlam nedir?" sorusuna cevap vermesi gereken kişinin, bireysel olarak kendisi olduğunu kavramasını önemli kılar (Frankl, 2009: 123).

Frankl kuramını (Logoterapi), insanların uğruna yaşama tutunacakları bir şeye olan ihtiyacını fark ederek bu ihtiyaç üzerine inşa etmiştir (Fabry, 2005). Toplama kampı deneyimlerinden bahsederken bütün koşulların aynı olduğu bir ortamda sadece geleceğe yönelebilmiş ve gerçekleştirilmesi ancak gelecekte mümkün olabilecek, kendilerini beklediğini düşündükleri bir anlama bağlananların hayatta kalabilmeyi başardıklarını gözlemlemiştir (Frankl, 2014). Ona göre, anlam arayışı diğer canlılarda bulunmayan, insana özgü, ayırt edici bir özelliktir (Altıntaş ve Gültekin, 2005: 180). Modern çağda psikoloji alanında verilen hizmetlerin, insanın anlam arayışını göz ardı etmesi temel bir eksiklik (Alper, Bayraktar ve Karaçam, 2001). Anlamsızlık zihinsel hastalıkların nedeni olabildiğinden (Barnes, 2005; Scannel, Felicity, Allen ve Janet, 2002), yaşamında anlam göremeyen kişi hastalanır (Güleç, 2003). Frankl, kişisel anlam eksikliğini varoluşsal boşluk olarak adlandırır (Crumbaugh, 1971). Varoluşsal boşluğun tek başına akıl sağlığını bozduğu iddia edilemez ancak ruhsal bir bunalıma sebebiyet veren (Frankl, 1967), bir atalet, sıkıntı ve apati durumudur (Zaiser, 2005) ve bireyde anlamsız varoluş, içsel boşluk, duygusuzluk, şüphe, sevgi yoksunluğu, nedensiz korku, kötümser düşünme gibi belirtilerle görünür (Graber, 2004).

İnsanın sorumlulukları arasında yaşamda kişisel olarak belirli bir anlam bulması yer almaktadır (Frankl, 1967). Kişisel anlam doğrudan araştırarak elde edilecek bir olgu değildir (Corey, 2005) ancak kararlar verilerek yaratılabilir (Maddi, 2012). Amaçlar ile yaşamın anlamı birbirleriyle pozitif ilişkilidir. Bireyin hayatında amaçların olması yaşam anlamının özü olarak görülür (Schnell, 2009). Anlam arayışı ve varlığı düşük olan bireylerin düşük düzeyde iyi oluşa sahip oldukları bulunmuş olmasına rağmen düşük anlam düzeyi ve yüksek anlam arayışı kadar zararlı etkiye sahip değildir (Dezutter, Casalin, Wachholtz, Luyckx, Hekking ve Vandewiele, 2013). Birey yaşamda anlam bulmak için akılcı çabalarla araştırma yaptığı sürece, çelişkili bir şekilde anlama olan özlem artmaktadır. Yaşamda anlam bulmak yaratma, sevmeye, çalışma ve gelişme yükümlülükleri olan çalışmanın yan ürünüdür (Corey, 2005)

Yaşamlarında daha fazla anlam sahibi olduklarını belirten kişilerin daha yüksek düzeyde iyi oluşa sahip oldukları ve yararlı manevi deneyimler yaşadıkları, daha az düzeyde psikopatolojiye sahip olduklarını belirten çok sayıda araştırma bulunmaktadır (Steger, 2012). Yaşamda anlam sahibi olmak kronik hastalığa sahip bireylerde iyi oluşun ve kabullenişin yüksek yordayıcısı olarak bulunmuştur (Dezutter ve ark., 2013). Psikolojik iyi oluş kişisel anlam ve onun tüm alt boyutlarıyla pozitif ilişkili bulunmuştur (Krok, 2015). Psikolojik sağlık yaşamda anlamla pozitif yönde güçlü düzeyde ilişkilidir (Brassai, Piko, Steger, 2011; Lindeman ve Verkasalo 1996; Zika ve Chamberlain, 1992). Anlamsızlık ise varoluşsal nevrozun bilişsel bileşenidir (Maddi, 1967). Yaşamda anlam sahibi olmak iyi oluş ve kriz yönetimi stratejileriyle pozitif, depresyonla negatif ilişkilidir (Auhagen, 2000). Ayrıca yaşamı anlamlı

olarak değerlendirme işten zevk alma, yaşam tatmini ve mutluluk ile ilişkilidir (Steger, Frazier, Oishi ve Kaler, 2006).

Bireylerin yaşamdaki anlamı ölçmek için geliştirilmiş çeşitli ölçme araçlarına alanyazında rastlanmaktadır. Yaşamda anlamı ölçmek amacıyla ilk ölçme aracı Crumbaugh ve Maholick (1964) tarafından geliştirilen Purpose in Life Test (Yaşamda amaç testi)'dir. Alanda yaygın bir şekilde kullanılan güncel ölçme araçlarından Steger ve diğerleri (2006)'nin geliştirdiği "Meaning in Life Questionnaire", Akın ve Taş (2015) tarafından "Yaşamın Anlamı Ölçeği" olarak Türkçe'ye uyarlanmıştır. Ölçek yaşamda anlamın varlığı ve anlam arama olmak üzere iki alt boyuttan oluşmaktadır. Ölçme araçları incelendiğinde, yaşamda anlamın genel olarak ele alındığı görülmektedir. Kişisel Anlam Profili (Wong, 1998) ise bireye özgü olan anlamın kişisel boyutuna odaklanan bir ölçme aracı olması bakımından diğerlerinden ayrılır.

Bu bilgiler ışığında, yaşamda anlam sahibi olmak insan yaşamı için önemli bir unsur olarak görülmektedir. Yaşamda her birey için anlamlı olan deneyim ve faktörler farklılık gösterdiğinden, bireylerin anlamlı bir yaşama sahip olabilmeleri için kişisel olarak yaşamlarına anlam katacak faktörleri belirlemenin önemli olduğu düşünülmektedir. Bu bağlamda, çalışmanın amacı Wong (1998) tarafından geliştirilen ve insanların kendileri için anlamlı bir yaşamı neyin oluşturduğunu ortaya koymayı amaçlayan Kişisel Anlam Profili (KAP)'ni Türkçe'ye uyarlamak ve ölçme aracının geçerlik ve güvenilirlik çalışmasını yapmaktır.

Yöntem

Çalışma Grubu

KAP'nin Türkçe formunun geçerlik ve güvenilirlik çalışmasını yapmak amacıyla veriler Sakarya Üniversitesi'nde öğrenim gören 305 üniversite öğrencisinin gönüllü katılımıyla elde edilmiştir. Analizler sırasında bir katılımcının forma sağlıklı cevaplar vermediği tespit edildiğinden, analizler 304 veri üzerinden gerçekleştirilmiştir.

Kişisel Anlam Profili (KAP) Orijinal Formu

Bireylerin yaşamlarındaki kişisel anlam algılarını ölçmeyi amaçlayan KAP (Personal Meaning Profile) Wong (1998) tarafından geliştirilmiş 7 boyuttan oluşan 57 maddelik bir ölçektir. Ölçek, kişisel anlam potansiyelinin yedi kaynağını incelemektedir; başarı, ilişki, din, kendini aşma, kendini kabul, yakınlık ve adil muamele/algılanan adalet. 7'li derecelendirme türü ("1" asla, "7" oldukça çok) bir ölçektir. Ölçekte ters puanlanan madde bulunmamaktadır. Ölçekten alınan puan yükseldikçe kişinin ideal yaşam anlamına yakın bir hayat yaşadığı sonucu elde edilir. Yüksek puan alınan alt ölçek sayısı arttıkça, yaşamda kişisel anlamın daha geniş alana yayıldığına ilişkin bilgi verir. Ölçeğin temel avantajı anlam arayışının kaynaklarını belirlemesi olarak belirtilmiştir. Bireyin anlam aradığı ve deneyimlediği belirli alanları göstererek ideal anlam algısına ne kadar yakın olduğu konusunda bilgi verir.

KAP'a ilişkin toplam ve alt ölçeklerin Cronbach alfa katsayıları şu şekildedir; KAP toplam puanı ($r=.93$), Başarı ($r=.91$), Din ($r=.89$), Kendini aşma ($r=.84$), İlişki ($r=.81$), Yakınlık ($r=.78$), Adalet ($r=.54$), ve Kendini kabul ($r=.54$). 3 haftalık zaman diliminde KAP'ın yüksek test-retest güvenilirliğine ($r=.85$) sahip olduğu bulunmuştur (Wong, 1998).

İşlem

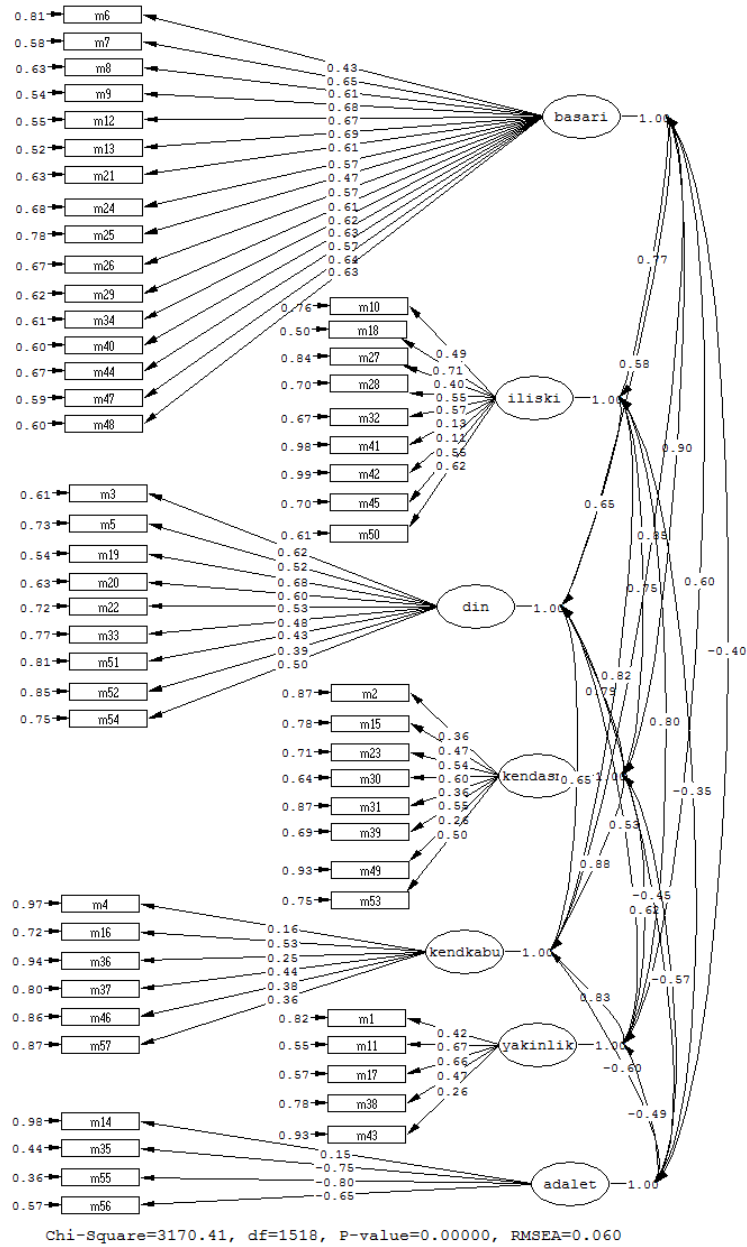
KAP'nin çevirisi Hamleton ve Kanjee (1995)'nin önerilerine dayanarak gerçekleştirilmiştir. İlk aşamada İngilizce ve Türkçe dillerine hakim olan 2 uzman tarafından KAP İngilizce'den Türkçe'ye çevrilmiş, üçüncü bağımsız bir uzman, çevirilerdeki uyuşmazlıkların belirleyerek düzeltilmesini sağlamıştır. KAP'nin Türkçe form, ölçeğin orijinal formu konusunda bilgi sahibi olmayan ve çalışmanın amacını bilmeyen İngilizce konusunda iki uzman tarafından İngilizce'ye yeniden çevrilmiştir. Orijinal ölçek ve çeviri versiyonu arasındaki farklılıklar değerlendirilmiş ve çevirileri yapan uzmanların uzlaşmasıyla orijinal ölçekle uyumlu form elde edilmiştir. Elde edilen Türkçe form dört akademisyen tarafından kültürel uygunluk açısından değerlendirilerek, çelişkili maddeler belirlenmiş ve gerekli

düzenlemeler yapılmıştır. Güncellenen form, alan uzmanları tarafından yeniden değerlendirilerek Türkçe formunun son hali elde edilmiştir. Bu çalışmada orijinal ölçeğin Türk kültürüne uygunluğunu test etmek amacıyla Doğrulanıcı Faktör Analizi (DFA), güvenirliliği için ise iç tutarlılık katsayısı kullanılmıştır. Madde analizi, düzeltilmiş madde toplam puan korelasyonu ve maddelerin alt ve üst %27'lik grupları ayırt etme durumunu sınamak amacıyla bağımsız t-testi analiz edilmiştir. Analizler SPSS 22.0 ve Lirsell 8.80 programları kullanılarak gerçekleştirilmiştir.

Bulgular

Geçerlik

KAP'nin yapı geçerliliği için DFA uygulanmıştır. Açıklayıcı Faktör Analizi veri kümesinde ilişkili temel yapıları incelemek için kullanılır. Bu alışmada KAP'nin orijinal formda yer alan mevcut yapının doğrulanması amaçlandığından Açıklayıcı Faktör Analizinden yararlanılmamış, DFA kullanılmıştır. DFA sonucunda, yedi alt boyuttan (başarı, ilişki, din, kendini-aşma, kendini-kabul, yakınlık, adil muamele/algılanan adalet) oluşan modelin kabul edilebilir uyum gösterdiği ($\chi^2=3170.41$, $sd=1518$, $p=.00$, $\chi^2/sd=2.08$, $RMSEA=.060$, $NNFI=.92$, $CFI=.93$, $IFI=.93$, $SRMR=.077$) bulunmuştur (Hu ve Bentler, 1999). KAP'nin Türkçe formunun faktör yükleri .30 ile .69 aralığında değer almaktadır. Ölçeğin faktör yükleri ile alt boyutların birbiriyle olan ilişkileri Şekil 1'de sunulmuştur.

Şekil 1. KAP'nin path diagramı

Güvenirlilik

Ölçeğin toplam puanında Cronbach alfa iç tutarlılık güvenirlik katsayısı .93 bulunmuştur. Alt ölçeklerin Cronbach alfa iç tutarlılık güvenirlik katsayıları sırasıyla başarı .90, din .78, ilişki .57, kendini aşma .68, kendini kabul .50, yakınlık .59, adil muamele/algılanan adalet .77 olarak bulunmuştur.

Madde Analizi

Ölçekteki maddelerin ayırt ediciliği, madde analizi ve % 27'lik alt-üst grup karşılaştırmaları ile incelenmiştir. Bulgular Tablo 1'de verilmiştir.

Tablo 1. KAP'ın düzeltilmiş madde toplam korelasyonları, %27'lik alt ve üst gruplara ilişkin t değerleri, ortalamalar ve standart sapmalar

%27'lik üst grup n(82)	%27'lik alt grup n(82)
---------------------------	---------------------------

Madde No	$\bar{X}$	Ss	$\bar{X}$	Ss	T	Düzeltilmiş madde toplam korelasyonları	Madde silindiğinde Cronbach alfa katsayısı
1	6.70	.61	5.06	1.65	8.45	.34	.53
2	5.49	1.34	3.44	1.85	8.08	.27	.67
3	6.98	.11	5.59	1.74	7.21	.56	.74
4	5.57	1.48	5.21	1.66	1.98	.19	.48
5	6.75	.64	4.74	1.69	10.06	.45	.75
6	4.48	1.34	2.94	1.32	9.08	.41	.90
7	6.19	.86	4.10	1.27	12.26	.63	.89
8	6.63	.63	4.71	1.30	11.91	.58	.89
9	6.63	.63	4.45	1.49	12.13	.63	.89
10	6.72	.54	5.29	1.71	7.17	.37	.74
11	6.81	.47	4.70	1.68	10.91	.43	.49
12	6.53	.70	4.46	1.33	12.43	.60	.89
13	6.45	.71	4.27	1.47	12.04	.65	.89
15	5.78	1.04	3.09	1.51	13.25	.46	.61
16	6.37	.94	4.84	1.63	7.35	.23	.46
17	6.75	.48	4.58	1.71	11.03	.45	.47
18	6.52	.94	4.49	1.53	10.19	.57	.69
19	6.81	.50	4.99	1.47	10.62	.51	.75
20	6.53	.80	4.49	1.51	10.78	.53	.74
21	6.51	.72	4.51	1.56	10.48	.57	.89
22	6.65	.63	4.58	1.57	11.03	.44	.75
23	6.46	.58	4.54	1.53	10.30	.43	.63
24	6.13	1.06	3.67	1.72	11.02	.55	.89
25	5.30	1.07	3.44	1.26	10.16	.46	.89
26	6.41	.76	4.55	1.35	10.80	.54	.89
27	6.63	1.03	4.86	1.52	8.63	.35	.74
28	6.87	.36	5.27	1.31	10.64	.50	.71
29	6.30	.92	4.25	1.45	10.75	.56	.89
30	6.45	.72	4.71	1.54	9.19	.46	.62
31	6.01	.96	4.21	1.64	8.57	.34	.65
32	5.96	.92	3.93	1.30	11.46	.47	.72
33	6.58	.73	4.41	1.66	10.81	.41	.76
34	6.46	.93	4.32	1.533	10.79	.58	.89
35	5.91	1.10	2.76	1.61	14.58	.62	.68
36	5.41	1.64	4.77	1.53	2.59	.24	.45
37	5.87	1.49	4.16	2.00	6.18	.29	.42
38	6.31	.91	3.45	1.67	13.58	.32	.55
39	6.02	.95	4.07	1.38	10.49	.34	.65
40	6.32	.87	4.08	1.27	13.13	.59	.89
43	6.80	.51	4.43	2.05	10.14	.22	.61
44	6.42	.80	4.63	1.36	10.25	.54	.89
45	6.43	.77	4.57	1.57	9.61	.44	.72
46	5.23	1.86	4.32	1.66	3.27	.29	.43
47	6.45	.71	4.00	1.40	14.11	.61	.89
48	6.52	.78	4.52	1.31	11.79	.57	.89
50	6.41	.94	4.33	1.43	10.96	.56	.70
51	6.95	.19	5.67	1.68	6.87	.44	.76
52	6.90	.43	5.49	1.67	7.38	.36	.76
53	6.32	.98	3.9	1.60	11.54	.40	.63
54	6.79	.58	4.71	1.61	10.90	.44	.76
55	6.02	.94	3.03	1.59	14.63	.66	.62
56	6.29	.79	3.57	1.35	15.71	.54	.76
57	6.30	1.18	5.21	1.48	5.16	.26	.44

Çalışma grubunun ve %27'lik alt üst grupların her bir maddeye vermiş olduğu cevapların ortalamaları, standart sapmaları Tablo 1'de yer almaktadır. Tablo 1'de verildiği gibi ölçekten alınan toplam puana göre sıralanan alt ve üst %27'lik grupların (N=82) madde puanlarının ortalamalarının karşılaştırılması için yapılan bağımsız *t*-testi sonucuna göre *t* değerlerinin anlamlı ($p < .001$) olduğu görülmüştür. Ölçekteki maddelerin düzeltilmiş madde toplam puan korelasyonları .19 ile .66 arasında değişmektedir.

Tartışma, Sonuç ve Öneriler

Bu çalışmada Wong (1998) tarafından geliştirilen KAP'nin Türkçe'ye uyarlamasını yapılmak ve psikometrik özelliklerini incelemek amaçlanmıştır. KAP'nin Türkçe formunun faktör yapısı doğrulayıcı faktör analiziyle incelenmiş ve yedi faktörden oluşan KAP faktör modelinin Türk örnekleminde kabul edilebilir uyum indekslerine sahip olduğu (Hu ve Bentler, 1999) bulunmuştur. Genel ölçekten elde edilen iç tutarlılık katsayısı .93 olarak bulunmuştur. .70'in üzerinde olan Cronbach alfa katsayısının yeterli olarak kabul edilmektedir (Kline, 2000). Ölçekteki maddelerin ayırt ediciliği, madde analizi ve % 27'lik alt-üst grup karşılaştırmaları ile belirlenmiştir. Belirlemeden elde edilen *t* değerleri anlamlı bulunmuştur. Büyüköztürk (2010), anlamlı *t* değerlerinin ölçülen özellik bakımından bireyleri iyi düzeyde ayırt ettiğini belirtmiştir. 14, 41, 42 ve 49. maddelerin düzeltilmiş madde toplam korelasyonları çok düşük olduğu için bu maddeler ölçek hesaplamalarına dahil edilmemiş ancak ölçekte tutulmuştur. KAP'nin Türkçe formundan elde edilen puanlara dayanarak, ölçeğin geçerli ve güvenilir bir ölçme aracı olduğunu söylenebilir. Ölçeğin psikometrik özelliklerinin farklı örneklemlerde de kullanılabilmesi amacıyla çalışmalar yapılabilir. Yaşamda anlam bulmak, modern çağda insanların kaliteli bir yaşam sürebilmeleri için önemli bir kavramdır. Yaşamda bireylerin anlam sahibi olabilmesi için öncelikli olarak kişisel anlam alanlarının tespit edilmesi ve bireylerin bu alanlardaki anlam kaynaklarını desteklemeleri sağlanmalıdır. Bireylerin kişisel anlam kaynaklarını tespit etmek amacıyla KAP önem arz eden bir ölçme aracıdır.

Kaynakça

- Akın, A. ve Taş, İ. (2015). Yaşamın Anlamı Ölçeği: Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması. *Turkish Studies*, 10(3), 27-36.
- Alper, Y., Bayraktar, E. ve Karaçam, Ö. (2001). *Herkes için psikiyatri*. İstanbul: Gendaş Kültür Yayınları.
- Altıntaş, E. ve Gültekin, M. (2005). *Psikolojik Danışma Kuramları*. İstanbul: Alfa Akademi.
- Auhagen, A. E. (2000). On the Psychology of Meaning of Life. *Swiss Journal of Psychology*, 59(1), 34-48.
- Barnes, R. C. (2005). Logotherapy and the human spirit. İçinde G. E. Rice (Ed.), *Franklian psychology: An introduction to logotherapy* (pp.31-48). Teksas: Viktor Frankl Institute of Logotherapy.
- Brassai, L., Piko, B.F. ve Steger, M.F. (2011). Meaning in Life: Is It a Protective Factor for Adolescents' Psychological Health? *International Journal of Behavioral Medicine*, 18, 44-51. DOI 10.1007/s12529-010-9089-6
- Büyüköztürk, Ş. (2010). *Sosyal bilimler için veri analizi el kitabı* (11. Baskı). Ankara: Pegem Akademi.
- Corey, G. (2008). *Psikolojik danışma, psikoterapi kuram ve uygulamaları* (Çev. Tuncay Ergene). Ankara: Mentis Yayıncılık.
- Crumbaugh, J.C. (1971). Frankl's Logotherapy: A New Orientation in Counseling. *Journal of Religion and Health*, 10(4), 373-386.
- Crumbaugh, J. C., & Maholick, L. T. (1964). An experimental study on existentialism: The psychometric approach to Frankl's concept of noogenic neurosis. *Journal of Clinical Psychology*, 20, 200-201.
- Dezutter, J., Casalin, S., Wachholtz, A., Luyckx, K., Hekking, J. ve Vandewiele, W. (2013). Meaning in life: An important factor for the psychological well-being of chronically ill patients? *Rehabil Psychol*, 58(4): 334-341. doi: 10.1037/a0034393
- Fabry, J. (2005). The Frontiers of Logotherapy. İçinde G. E. Rice (Ed.), *Franklian psychology: An introduction to logotherapy* (116-122). Teksas: Viktor Frankl Institute of Logotherapy.

- Frankl, V. (1967). The philosophical foundations of logotherapy. İçinde J. C. Crumbaugh, H. O. Gerz ve L. T. Maholick (Ed.), *Psychotherapy and Existentialism. Selected Papers on Logotherapy*. (pp.1-18). New York: Simon & Schuster.
- Frankl, V.E. (2009). *İnsanın Anlam Arayışı*. İstanbul: Okyanus Yayınları.
- Frankl, V.E. (2014). *Hayatın Anlamı ve Psikoterapi*. (Birinci baskı) (ev. Veysel Ataman). İstanbul: Say Yayınları.
- Graber, A. (2004). *Viktor Frankl's Logotherapy: Method of choice in ecumenical pastoral psychology*. USA: Wyndham Hall Press.
- Güle, C. (2003). *Psikiyatri ve psikoterapilerin ABC'si*. Ankara: HYB Yayıncılık.
- Hambleton, R. K. ve Kanjee, A. (1995). Increasing the validity of cross-cultural assessments: Use of improved methods for test adaptations. *European Journal of Psychological Assessment*, 11, 147–157.
- Hu, L. T. ve Bentler, P. M. (1999). Cutoff criteria for fit indexes in covariance structural analysis: Conventional criteria versus new alternatives. *Structural Equation Modeling*, 6, 1-55.
- Krok, D. (2015). The Role of Meaning in Life Within the Relations of Religious Coping and Psychological Well-Being. *Journal of Religion and Health*, 54 (6), 2292-2308. doi: 10.1007/s10943-014-9983-3
- Kline, P. (2000). *Handbook of psychological testing* (2. Baskı). London: Routledge Pub.
- Lindeman, M. ve Verkassalo, M. (1996). Meaning in life for Finnish students. *Journal of Social Psychology*, 136, 645-649.
- Maddi, S.R. (1967). The existential neurosis. *Journal of Abnormal Psychology*, 72(4), 311-325.
- Maddi, S.R. (2012). Creating Meaning through Making Desicions. In P.T.P. Wong (Eds.), *The human quest for meaning: Theories, research and applications* (s.57-80). New York, NY: Taylor & Francis Group.
- Scannel, E. D., Felicity, C. L. Allen, ve Janet, B. (2002). Meaning in life and positive and negative well-being. *North American Journal of Psychology*, 4(1), 93-112.
- Schnell, T. (2009). The sources of meaning in life questionnaire (some): Relations to demographics and well-being. *The Journal of Psitive Psychology*, 4(6), 483-499.
- Steger, M. F., Frazier, P., Oishi, S., ve Kaler. M. (2006). The meaning in life questionnaire: Assesing the presence of and search for meaning in life. *Journal of Counseling Psychology*, 53(1), 80-93.
- Steger, M.F. (2012). Experiencing Meaning in Life: Optimal Functioning at the Nexus of Well Being, Psychopathology, and Spirituality. İçinde P.T.P. Wong (Ed.), *The Human Quest for Meaning: Theories, Research and Applications* (p.165-184). New York, NY: Taylor & Francis Group.
- Wong, P. T. P. (1997). Meaning-centered counseling: A cognitive-behavioral approach to logotherapy. *The International Forum for Logotherapy*, 20, 85-94.
- Wong, P. T. P. (1998). Implicit theories of meaningful life and the development of the Personal Meaning Profile (PMP). İçinde P.T.P. Wong & P.S. Fry (Ed.), *The human quest for meaning: A handbook of psychological research and clinical applications* (s.111-140). Mahwah, NJ: Erlbaum.
- Zaiser, R. (2005). Working on the Noetic Dimension of Man: Philosophical Practice, Logotherapy, and Existential Analysis. *Philosophical Practice*, 1 (2), 83-88.
- Zika, S., ve Chamberlain, K. (1992). On the relation between meaning in life and psychological well-being. *British Journal of Psychology*, 83, 133-145.